

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ
Wpłynęło 2019 -07- 01
L. dz. zał. *19*
Podpis

Sosnowiec, dnia *01.07.2019*

WPS.0012.....2019

PREZYDENT
ARKADIUSZ CHECIŃSKI
01.07.19

Pani
Joanna Jończyk
Przewodnicząca
Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej
Rady Miejskiej w Sosnowcu

Szanowna Pani Przewodnicząco,

Wydział Polityki Społecznej w załączeniu przekazuje materiał przygotowany na posiedzenie Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej na **04.07.2019r.** dotyczący **„Rozwijanie inicjatyw i działania sprzyjające integracji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych. Rola Sosnowieckiej Rady Seniorów oraz Klubów Seniora”.** ,

Materiał został opracowany na podstawie informacji i danych uzyskanych z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia, Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „SALVE”), Instytutu Twórczej Integracji oraz Sosnowieckiej Rady Seniorów.

Anna Władnyk
Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Europejskich i innych
oraz Polityki Społecznej i Komunalnej

01.07/2019

Anna Władnyk

NACZELNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ
mgr Sabina Stanek

Rola i miejsce ludzi niepełnosprawnych w organizacji społeczeństwa stanowią jeden z głównych problemów współczesnego świata. Istotnym czynnikiem wyznaczającym rangę problemu niepełnosprawności jest liczebność populacji osób niepełnosprawnych.

Przyczyny niepełnosprawności są bardzo złożone. Za główne jednak należy uznać m.in.: wpływ chorób cywilizacyjnych, słabość systemu promocji zdrowia, niewielki w stosunku do potrzeb zakres działań profilaktycznych i rehabilitacyjnych, trudne warunki pracy, zagrożenia komunikacyjne, niską świadomość zdrowotną społeczeństwa, a także niską ocenę zdrowia jako wartości samej w sobie.

Wiedza kim są osoby niepełnosprawne, jak funkcjonują, jakie mają potrzeby jest wciąż niewielka. Wiemy, że jest to społeczność zróżnicowana i nie chodzi tu tylko o stopień niepełnosprawności, który to w sposób ogólny klasyfikuje osoby niepełnosprawne. Ważne są również inne cechy, jak rodzaj i typ niepełnosprawności, ocena możliwości wykonywania pracy, integracja ze środowiskiem.

W Polsce prawną definicję niepełnosprawności podaje m. in. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 roku Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. Nr 50, poz. 475).

W § 1 Karty osoby z niepełnosprawnością określono jako „osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”.

Natomiast ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) w art. 2 definiuje niepełnosprawność jako „trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”.

Art. 1 w/w ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa następujące stopnie niepełnosprawności:

- znaczny stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

- umiarkowany stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;

- lekki stopień niepełnosprawności – określa osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych obecnie podejmowane są dwutorowo, z jednej strony są to działania instytucjonalne prowadzone przez miasto, a z drugiej strony przez społeczne organizacje – stowarzyszenia działające na różnych polach i w bardzo istotny sposób organizujące społeczności niepełnosprawnych.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE I REALIZOWANE PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ, STOWARZYSZENIA, FUNDACJE, RADE SENIORÓW NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Niepełnosprawność i długotrwała choroba znajdują się wśród najczęściej występujących przyczyn ubiegania się o pomoc i wsparcie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sosnowcu. Ośrodek w swojej codziennej działalności pracując z osobami z niepełnosprawnościami, kładzie duży nacisk na rozwijanie inicjatyw i działań sprzyjających integracji społecznej, angażując w te działania również wolontariuszy.

Zespół ds. Usług organizuje, koordynuje i nadzoruje przyznawanie osobom z niepełnosprawnościami usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania, usług świadczonych w ośrodkach wsparcia, tj. w dziennym domu pomocy społecznej i środowiskowych domach pomocy społecznej. Kieruje osoby wymagające całodobowej opieki do domów pomocy społecznej. Zapewnia wsparcie w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym.

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania przysługują osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługa ta może być także świadczona w stosunku do osób posiadających rodzinę, w przypadkach gdy nie jest ona w stanie zapewnić im odpowiedniej pomocy.

W ramach usług opiekuńczych świadczona jest pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego poprzez robienie zakupów, sprzątanie, przygotowywanie posiłków, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną zaleconą przez lekarza oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują m.in. rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, tj. prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, wsparcie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, współpracę rodziny podopiecznego ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego, edukacyjno-terapeutycznego, itp.

W 2018 r. z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 1 009 osób, a ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 22 osoby. Do maja 2019 r. z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 846 osób, obecnie korzysta 741 osób, a ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 20 osób, obecnie z usług korzysta 16 osób.

Od września 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu realizuje dwuletni projekt **„Jesteśmy do usług”** współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.5. Rozwój usług społecznych. Projekt w swoich założeniach obejmuje kompleksowym wsparciem osoby niesamodzielne, w tym osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów faktycznych usługami opiekuńczymi z pilotażowym zastosowaniem systemu teleopieki. Grupę docelową stanowią osoby, które ukończyły 65 rok życia, zostały wykluczone lub są zagrożone wykluczeniem społecznym i nie pracują. Projekt zakłada po 20 uczestników w każdym roku realizacji projektu.

Istotnym elementem specjalistycznego wsparcia są działania podejmowane przez pracownika socjalnego. Jego zadanie polega między innymi na motywowaniu uczestników projektu do aktywności, wspieraniu indywidualnych potrzeb, a także usuwaniu przeszkód, których nie są oni w stanie sami pokonać. Pracownik socjalny wzmacnia wzajemne relacje na linii osoba objętą opieką – opiekun oraz zachęca środowisko społeczne z otoczenia do współdziałania zmierzającego do redukcji poczucia osamotnienia i izolacji seniorów.

W ramach projektu prowadzony jest telefoniczny dyżur specjalistów, którzy mogą udzielić pomocy uczestnikom projektu w razie zaistnienia takiej potrzeby. Dla opiekunów faktycznych natomiast prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne, szkolenia dotyczące sprawowania opieki nad osobami niesamodzielnymi, zarządzania budżetem domowym oraz z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Udzielana jest również praca socjalna w formie grupy samopomocowej dla wymiany doświadczeń życiowych związanych ze sprawowaniem opieki nad osobami niesamodzielnymi.

W 2018 r. udział w projekcie „Jesteśmy do usług” rozpoczęło 27 osób w wieku 65+, spośród których 7 uczestników zakończyło projekt zgodnie ze ścieżką, 3 uczestników zakończyło projekt wcześniej (np. rezygnacje, umieszczenie w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym), 17 osób kontynuuje udział w projekcie w roku bieżącym. Ze wsparcia przewidzianego dla opiekunów faktycznych, m.in. wsparcia psychologicznego, skorzystało łącznie 13 osób. W ramach projektu świadczone są usługi opiekuńcze realizowane w domach uczestników przez 6 opiekunek, które są uzupełnieniem wsparcia pracownika socjalnego, działającego na rzecz zaspakajania indywidualnych potrzeb osób starszych. Usługa teleopieki została uruchomiona na początku 2018 r. Obecnie w projekcie bierze udział 21 osób, z których 20 osób korzysta z teleopieki.

„SOS dla Seniora” to nowy projekt wybrany do dofinansowania ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, przez Zarząd Województwa 31.05.2019r. Zdobył 10 miejsce na liście rankingowej: <https://rpo.slaskie.pl/lisi/nabor/343>, Jest to częściowo kontynuacja projektu „Jesteśmy do usług”, który kończy się w sierpniu br. Nowy projekt na większą skalę (było 40 os. będzie 80), nowe usługi – posiłki, bardziej zaawansowany system teleopieki.

- ✓ Skierowany do **80** mieszkańców Sosnowca niesamodzielnymi ze względu na wiek, nieaktywnych zawodowo w podziale na 2 edycje po 40 osób, w wieku 60+ oraz ich **20** opiekunów faktycznych

- ✓ Okres uczestnictwa w projekcie wynosi średnio 10 miesięcy
- ✓ Planowany okres realizacji projektu: 2020-01-01 do 2021-12-31
- ✓ **Rekrutacja: listopad – grudzień 2019r.**
- ✓ Projekt przyczyni się do budowy systemu skoordynowanej opieki, która będzie prowadzić do tworzenia środowiska przyjaznego osobom starszym między innymi poprzez rozwój sieci usług dla seniora w środowisku lokalnym
- ✓ **Realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu**
- ✓ **Wartość całkowita projektu: 1 926 672,00 PLN**
- ✓ Wkład własny: 289 000,80 PLN
- ✓ Wartość dofinansowania: 1 637 672,00 PLN

Projekt wspiera **osoby starsze** w miejscu zamieszkania poprzez:

- ✓ **Usługi opiekuńcze** przez 7 dni w tygodniu w oparciu o elastyczny czas pracy. Zakres usług będzie dopasowany do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika i będzie wynikał z przeprowadzonej diagnozy ich potrzeb i możliwości psychofizycznych. Usługi będą realizowane przez pracowników zaangażowanych na umowę o pracę- 13 etatów
- ✓ Nowością jest **dowóz gorących posiłków** zaplanowany dla 20 uczestników które mieszkają samotnie nie mają wsparcia z otoczenia mają problemy z poruszaniem się
- ✓ **Teleopiekę:** Podstawowy system składa się z niewielkiego przycisku alarmowego oraz urządzenia do transmisji głosu, w postaci przekaźnika stacjonarnego w domu lub przenośnego urządzenia GSM. W przypadku trudnej sytuacji lub zagrożenia (upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, pożar, awaria, lęk) wystarczy wciśnięcie guzika alarmowego znajdujący się na ręce, by połączyć się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska będzie również mierzyła podstawowe parametry życiowe oraz będzie wyposażona w czujnik upadku. Po odebraniu zgłoszenia teleopiekun podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy podopiecznemu. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów) lub wezwać profesjonalne służby ratunkowe.
- ✓ Korzyści dla uczestnika:
 - całodobowa opieka Centrum Zdalnej Opieki Medycznej

- natychmiastowa reakcja w przypadku złego samopoczucia Pacjenta lub zagrożenia życia
- odciążenie opiekunów osób starszych
- dodatkowe wsparcie dla osób, które opiekują się seniorami.

Wsparcie dla opiekunów osób niesamodzielnych:

- ✓ 20 opiekunów faktycznych zostanie objętych wsparciem jako element budowy systemu skoordynowanej opieki. Wsparcie będzie przebiegać w dwóch grupach (turach) po 10 osób.
- ✓ **indywidualne wsparcie psychologiczne**, w tym prowadzone **online** oraz wsparcie grupowe.
- ✓ **Grupa wsparcia/ grupa Samopomocowa** dla opiekunów faktycznych pozwoli na:
 - dzielenia się doświadczeniem w pokonywaniu związanych ze wspólnym problemem trudności,
 - dzielenia się wsparciem emocjonalnym,
 - zwalczania bezradności wobec problemu, własnej choroby, trudnej sytuacji życiowej itp.
 - budowania siły, nadziei i poczucia wartości wśród uczestników
 - wymiany użytecznych informacji
 - pogłębiania wglądu i zrozumienia u uczestników oraz szukania wspólnymi siłami rozwiązań.
- ✓ **trzydniowy wyjazd** do miejscowości atrakcyjnej pod względem turystycznym. Podczas pobytu zostaną zorganizowane warsztaty opieki nad osobami starszymi przykładowe tematy warsztatów:
 - metody rozwiązywania problemów psychologicznych związanych z chorobą i starzeniem się,
 - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów,
 - metod pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi związanymi z okresem starzenia się,
 - metod pracy z osobami chorymi przewlekle i terminalnie itp.Opiekunowie faktyczni będą korzystać z technik relaksacyjnych, porady na bazie wymiany doświadczeń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizatorem projektu konkursowego pn.: „**Tacy sami, bez ściany między nami**” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt adresowany jest w głównej mierze do osób z niepełnosprawnościami oraz ich otoczenia. Wśród otoczenia osób niepełnosprawnych sporą grupę stanowią seniorzy, dlatego Ośrodek w swoich działaniach projektowych skierował ofertę również do tej grupy odbiorców.

W ramach Programów Aktywności Lokalnej działających między innymi w dzielnicach: Pogoń i Milowice zostały utworzone „**Kluby dla Seniora**”. Działalność Programów służy szeroko rozumianej aktywizacji społecznej mieszkańców dzielnicy oraz integracji społeczności lokalnej. Efektem finalnym działalności Programów jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego, świadomego swoich praw i wrażliwego na potrzeby innych grup społecznych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do których należą osoby z niepełnosprawnością.

W związku z powyższym osoby zrzeszone w „Klubach dla Seniora” podjęły szereg inicjatyw sprzyjających integracji z osobami z niepełnosprawnościami, w tym m.in.:

1. wspólna zabawa na festynach integracyjnych obejmująca:
 - występy wokalne uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej im. Brata Alberta z Sosnowca,
 - kiermasz prac plastycznych, wykonanych przez uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej im. Brata Alberta z Sosnowca,
2. nawiązanie współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy przy ulicy Grota Roweckiego w Sosnowcu – wspólne spotkania integracyjne oraz okolicznościowe, np. spotkania opłatkowe,
3. zorganizowanie wieczorku poetyckiego, podczas którego zaproszona osoba z niepełnosprawnością prezentowała swoją twórczość,
4. organizowanie wyjść i wyjazdów integracyjno-edukacyjne do miejsc atrakcyjnych turystycznie, tj.:
 - wyjazd do Krakowa (zwiedzanie Starego Miasta, Wawelu oraz Muzeum Narodowego),
 - wyjazd do Toszka – kompleksu pałacowo-parkowego,
 - wyjście do Teatru Zagłębia,

- wyjazd do Górek Małych do skansenu „Chata chlebowa”,
 - wyjazd do Gliwic (zwiedzanie Palmiarni oraz Radiostacji związanej z wybuchem II wojny światowej),
 - wyjazd do zamku w Mosznej,
 - wyjazd do ogrodów KAPIAS w Goczałkowicach Zdroju,
 - wyjazd do Częstochowy, do sanktuarium na Jasnej Górze,
5. debata pt.: “Higiena i profilaktyka zdrowia psychicznego człowieka w cyklu życia”, w czasie której poruszono następujące tematy:
- Specyfika zaburzeń zdrowia psychicznego na poszczególnych etapach życia,
 - Specyfika pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym z zaburzeniami zdrowia psychicznego,
 - Psychologiczne aspekty niepełnosprawności,
 - Zaburzenia pamięci i choroba Alzheimera – objawy, przyczyny, zapobieganie zaburzeniom.

W MOPS funkcjonuje również **Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej**, który zajmuje się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej niepełnosprawnych mieszkańców Sosnowca. Zadania te realizowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Działania podejmowane przez Zespół mają na celu integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami poprzez przyznawanie dofinansowań m.in. do:

- likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- turnusów rehabilitacyjnych,
- usług wspierających niezależne życie osób niepełnosprawnych,
- zajęć dodatkowych w specjalistycznej placówce wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Likwidacja barier architektonicznych ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Przykładowe prace, które można objąć dofinansowaniem to np. poszerzenie drzwi, budowa pochylni czy podjazdu do budynku mieszkalnego. Likwidacja barier w komunikowaniu się ma na celu całkowicie lub częściowo zlikwidować problem w przekazywaniu informacji oraz porozumiewaniu się z otoczeniem, dofinansowanie może dotyczyć np. komputerów czy telefonów udźwiękowionych.

Likwidacja barier technicznych ma na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym wykonanie podstawowych codziennych czynności poprzez montaż lub zakup sprzętów technicznych np. podnośników. Na likwidację powyższych barier w 2019 r. zabezpieczono ze środków PFRON 346 000 zł.

Turnusy rehabilitacyjne mobilizują do kontaktów z otoczeniem i do samodzielnego funkcjonowania, pobudzają rozwój osobisty. W odróżnieniu od pobytów sanatoryjnych NFZ, które koncentrują się na rehabilitacji leczniczej osób indywidualnych, na turnusach rehabilitacyjnych znaczącą wagę przykładają się do aktywności społecznej i zorganizowanych działań grupowych. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i może wynieść 20-30% przeciętnego wynagrodzenia. Otrzymywane dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie jest przekazywane bezpośrednio na rachunek bankowy organizatora turnusu i może być wykorzystane jedynie przez osobę, której zostało przyznane.

Wnioskodawcy najchętniej korzystają z wyjazdów w okresie wakacyjnym zarówno do kurortów nadmorskich tj. Sarbinowo, Mielno czy Ustka oraz kurortów górskich tj. Zakopane, Wisła czy Ustroń. W 2019 r. na realizację zadania zabezpieczono 347 000 zł.

O dofinansowanie ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych ubiegają się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 50% kosztów przedsięwzięcia. W przypadku, gdy ten sam wnioskodawca złożył więcej niż jeden wniosek na realizację tego zadania, wówczas może on uzyskać dofinansowanie wyłącznie na jeden wybrany przez siebie wniosek. O powyższe dofinansowanie na 2019 r. w roku ubiegłym zastało złożonych 7 wniosków przez 5 organizacji pozarządowych, z których planowo ma skorzystać 199 osób. Złożone w bieżącym roku wnioski dotyczą wyjazdów turystycznych dla niepełnosprawnych mieszkańców Sosnowca między innymi do Bydgoszczy, Torunia, Łowicza czy Rabki Zdroju. Na realizację zadania w 2019 r. zabezpieczono kwotę 36 000 zł.

W Ośrodku w strukturach Zespołu Pracy Socjalnej funkcjonuje *Wolontariat*, który również podejmuje wiele działań służących integracji.

Z okazji Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych oraz Solidarności Międzypokoleniowej powstał projekt socjalny "Spacerkiem do Europy", którego pomysłodawcą była Barbara Kasza - koordynator Wolontariatu w MOPS. Projekt rokrocznie aktywizował osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością na bardzo różnych płaszczyznach. W ramach projektu promowano ideę wolontaryjną wśród seniorów miasta Sosnowca, zorganizowano czas wolny osobom starszym oraz z niepełnosprawnościami przy wsparciu wolontariuszy, przeciwdziałano wykluczeniu społecznemu, zwiększono zaangażowanie lokalnych instytucji, organizacji, społeczności w rozwiązywaniu problemów osób starszych i z niepełnosprawnościami. Działania podejmowane w środowisku zamieszkania dostosowywano do indywidualnych potrzeb osób wymagających wsparcia, które obejmowały: pomoc w pracach domowych, pomoc w dotarciu do lekarza, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Zwykła wizyta towarzyska wolontariusza u takiej osoby, często samotnej i odizolowanej od świata zewnętrznego, krótka rozmowa kilka razy w tygodniu, choć trochę mogła rozjaśnić smutne i samotne życie.

W 2018 r. w ramach projektu odbywały się zajęcia w dziennych domach pomocy społecznej oraz Klubie Seniora funkcjonującym przy MOPS dla osób starszych, a także osób z niepełnosprawnością przy wsparciu wolontariuszy. Zrealizowano działania edukacyjno-informacyjne obejmujące cykl warsztatów tematycznych w zakresie ubezpieczeń i odszkodowań. Dodatkowo prowadzone były działania partnerskie przy organizacji imprez:

- 27 lutego 2018 roku na terenie Pływalni Krytej przy ul. Żeromskiego w Sosnowcu Instytut Twórczej Integracji przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Wolontariatem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sosnowcu zorganizował "I Sosnowieckie Impresje Pływackie", które integrowały osoby z niepełnosprawnościami z osobami pełnosprawnymi,
- pomoc przy organizacji imprez andrzejkowych w Środowiskowych Domach Samopomocy,
- pomoc placówkom przy obsłudze spotkań Wigilijnych.

Ważną częścią projektu „Spacerkiem do Europy” były kierowane do osób starszych i z niepełnosprawnościami działania podejmowane w środowisku zamieszkania dostosowane do indywidualnych potrzeb i obejmowały m.in.: pomoc w pracach domowych, w tym

wykonanie drobnych remontów czy napraw, pomoc w dotarciu do lekarza, szpitala, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

W marcu i kwietniu 2018 r. wolontariusze zaangażowali się w prace porządkowe prowadzone w mieszkaniach podopiecznych MOPS, m.in. sprzątanie i mycie okien na święta. We wrześniu 2018 r. wolontariat przeprowadził wspólnie z Fundacją Orange akcję charytatywną, w czasie której wykonano różne prace remontowe w pomieszczeniach mieszkania chronionego przy ul. Piłsudskiego, tj. mycie ścian i futryn drzwiowych, gipsowanie, gładzenie ścian, malowanie ścian unigruntem, a następnie farbą, malowanie futryn i drzwi.

W grudniu 2018 r. przeprowadzona została kolejna akcja „Idą święta”, czyli pomoc w domowych porządkach, w zrobieniu zakupów. Wykonane przez wolontariuszy świąteczne stroiki przed Wigilią zostały wręczone osobom samotnym, korzystającym ze wsparcia indywidualnego.

W 2018 r. w projekcie wzięło udział 139 seniorów i osób z niepełnosprawnością przy wsparciu 44 wolontariuszy. Ze wsparcia indywidualnego skorzystało 18 osób z niepełnosprawnością.

W roku bieżącym projekt socjalny „Spacerkiem do Europy” jest kontynuowany pod nową nazwą „Niezależne Życie” i kładzie większy nacisk na te osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością, które bez pomocy osób innych nie mogą samodzielnie funkcjonować. Osoby te przebywają głównie w domu, we własnym towarzystwie, wiele z tych osób skarży się na pustkę i samotność, często czują się niepotrzebni, nie umieją zagospodarować wolnego czasu, co przekłada się bezpośrednio na poziom ich życia i stan zdrowia.

Wolontariusze opiekują się osobami z niepełnosprawnościami udzielając im potrzebnej pomocy w trudnościach dnia codziennego, robiąc zakupy, pomagając sprzątać, chodząc z nimi do lekarza, czy na spacer. Pomoc tym osobom to przede wszystkim przebywanie w ich towarzystwie, wspieranie i motywowanie do aktywności. Często są to osoby samotne, które otrzymują pomoc specjalistyczną, ale brakuje im zwykłego kontaktu z drugą osobą. Chodzi również o prostą pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wypełnianiu druków na pocztę, czy wykonaniu drobnych napraw.

W 2018 r. współpracowało z Ośrodkiem 62 wolontariuszy, którzy bezinteresownie pomagali innym ludziom. Od początku 2019 r. współpracę podjęło 45 wolontariuszy. Obecnie

8 wolontariuszy zajmuje się wsparciem indywidualnym świadczonym dla 10 osób z niepełnosprawnościami.

Osoby starsze i z niepełnosprawnościami, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych są kierowane do ośrodków wsparcia zapewniających inny rodzaj usług, tj. dziennego domu pomocy społecznej oraz środowiskowych domów samopomocy.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury *środowiskowych domów samopomocy* dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ŚDS) jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Środowiskowy Dom Samopomocy realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności zapewnia rehabilitację psychospołeczną dla osób z zaburzeniami psychicznymi w systemie dziennym.

W mieście funkcjonują 2 Środowiskowe Domy Samopomocy. Siedziba Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „SALVE” znajduje się w Sosnowcu przy ul. Lenartowicza 73 natomiast Środowiskowy Dom Samopomocy i Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Grota Roweckiego 2.

Usługi oferowane w ŚDS ukierunkowane są na podtrzymanie umiejętności życiowych uczestników zajęć oraz ich rozwój, poprawę funkcjonowania, integrowanie ze środowiskiem lokalnym zgodnie z indywidualnymi planami postępowania wspierająco - aktywizującego.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „SALVE”

Placówka przy ul. Lenartowicza 73 dysponuje 60 miejscami, świadcząc usługi dla osób:

- przewlekłe psychicznie chorych, które nie wymagają leczenia szpitalnego (typ A),
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym lub umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne (typ B)
- wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych (typ C).

Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym przez:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- niezbędną opiekę,
- terapię ruchową,
- umożliwienie uczestnikom spożywania gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego,
- inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej.

Przy realizacji celów i zadań ŚDS współpracuje z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskimi uczestników, instytucjami i organizacjami w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, poradniami zdrowia psychicznego, szpitalami psychiatrycznymi i innymi zakładami opieki zdrowotnej, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno – rozrywkowymi, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych w tym warsztaty terapii zajęciowej, spółdzielniami socjalnymi oraz innymi osobami lub podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników.

W ramach integracji uczestnicy ŚDS „SALVE” biorą udział w szeregu działań integracyjnych organizowanych przez jednostkę. Podopieczni również czynnie uczestniczą w różnego rodzaju spotkaniach integracyjnych organizowanych w mieście jak i w innych miastach województwa.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Grota Roweckiego 2

Placówka posiada 35 miejsc dziennego pobytu i 3 miejsca całodobowe okresowego pobytu. Dom świadczy usługi z zakresu pomocy osobom upośledzonym umysłowo w ich readaptacji i rehabilitacji. Zapobiega degradacji psychofizycznej poprzez ich integrację z otoczeniem

i aktywizację społeczną. Wypełniając zadania wpisane w swoją działalność placówka uczestniczy w tworzeniu wsparcia środowiskowego i samopomocy poprzez kształtowanie świadomości społeczeństwa w zrozumieniu problemów osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Celem ŚDS jest stworzenie podopiecznym placówki systemu wsparcia społecznego poprzez zaspokojenie potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych, mających na celu podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Usługi codzienne prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00. Usługi całodobowe prowadzone są przez siedem dni w tygodniu. Zajęcia w ŚDS organizowane są grupowo, bądź indywidualnie dostosowując plan postępowania wspierająco - aktywizującego do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika.

Postępowanie wspierająco-aktywizujące realizowane obejmuje:

1. trening umiejętności samoobsługi, który dotyczy rozwijania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. W ramach treningu uczestnicy uczą się dbania o wygląd estetyczny, utrzymania higieny, utrzymywanie w czystości toalet, jadalni, szafek, pracowni terapeutycznych, obsługa podstawowych urządzeń domowych – piekarnika, kuchenki, miksera, żelazka, suszarki do włosów itp.,
2. trening budżetowy, w ramach którego uczestnicy poznają wartość pieniądza, uczą się robienia zakupów, przygotowywania listy potrzebnych artykułów, rozpoznawania przydatności do użycia, orientacji w cenach,
3. trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, który dotyczy nabywania i doskonalenia umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymywania rozmowy, aktywnego słuchania, asertywności. Uczestnicy uczą się odpowiedzialności, współpracy, zasad partnerstwa, rozwiązywania problemów. Wspierani przez terapeutów samodzielnie załatwiają sprawy urzędowe, wypełniają dokumenty, prowadzą rozmowy z urzędnikami (dopłata do czynszu, możliwość skorzystania z zasiłków celowych, możliwość dofinansowania ze środków PFRON, profilaktyka zdrowotna, poszukiwanie pracy),
4. trening umiejętności spędzania wolnego czasu, który polega na umożliwieniu użytkownikowi rozrywki i rekreacji, a także na poszukiwaniu i rozwijaniu ich zainteresowań,
5. psychoterapia indywidualna oraz grupowa, która wynika z potrzeb poszczególnych uczestników. Prowadzono zajęcia grupowe rozwijające umiejętności interpersonalne

i naukę rozwiązywania konfliktów, adekwatnego wyrażania swoich uczuć, asertywności (szczególnie w przypadku osób narażonych na wpływ środowisk patologicznych). Trwała nauka życia w grupie, podejmowania współpracy, odpowiedzialności za siebie, za innych i za podejmowane decyzje, integracja grupy w zakresie inicjatyw samopomocowych,

6. terapia zajęciowa, w ramach której różne metody i formy terapii prowadzone były w następujących pracowniach terapeutycznych:

- pracownia gospodarstwa domowego
- pracownia edukacyjna,
- pracownia audiowizualna,
- pracownia multimedialna,
- sala ćwiczeń,
- pracownia plastyczno – techniczna,
- pracownia rękodzieła,
- pokój psychologa/pokój terapii indywidualnej,
- sala relaksacyjna,
- pracownia ogrodnicza.

Jednostka współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi dzięki czemu podopieczni mają możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez stwarzanie warunków dla zaspokajania potrzeb w podobnym zakresie i na tym samym poziomie, jaki mają osoby pełnosprawne.

Zaznaczyć należy, że Gmina w czerwcu br. dostała środki (297 000,00) na utworzenie filii placówki w budynku przy ul. Wojska Polskiego 86 w Sosnowcu, co będzie skutkowało zwiększeniem liczby 60 nowych miejsc – 50 miejsc dla osób z upośledzeniem umysłowym (TYP B) oraz 10 miejsc dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych – demencja, choroba Alzheimera (TYP C).

Usługi świadczone w Domu obejmować będą w szczególności trening funkcjonowania w codziennym życiu oraz trening kulinarny, samoobsługi i umiejętności społecznych, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, niezbędną opiekę, terapię ruchową, działania postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii

zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia. Usługi świadczone będą w formie zajęć zespołowych i indywidualnych.

4. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

Siedziba Domu mieści się przy ul. Grota Roweckiego 2 posiada 15 miejsc dziennego pobytu oraz 2 miejsca całodobowe (schronienie) okresowego pobytu. Placówka zapewnia dzienną opiekę młodzieży i dorosłym z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i głębokim w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz autyzmem, zapewnia odpowiednie warunki do wielogodzinnego pobytu, posiłki w czasie pobytu, organizuje zajęcia terapeutyczne, aktywizuje podopiecznych i usprawnia ich samoobsługę w miarę ich możliwości, zapewnia kontakty społeczne. Ponadto organizuje i współuczestniczy w zajęciach kulturalno – towarzyskich, współpracuje z rodziną i środowiskiem w zakresie budowania sieci wsparcia społecznego, podnosi kompetencje wychowawcze rodziców.

W przypadku gdy usługi świadczone w miejscu zamieszkania są niewystarczające i osoba wymaga pomocy całodobowej, przysługuje jej pobyt w domu pomocy społecznej. Miasto nie posiada domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz niepełnosprawnych fizycznie, dlatego osoby z tymi schorzeniami umieszczane są w domach pomocy społecznej poza terenem gminy.

5. Mieszkania chronione

Inną formą wsparcia dla osób niepełnosprawnych, która umożliwia integrację społeczną jest pobyt w **mieszkaniu chronionym**, które działa od 2004 r. Aktualnie przeznaczony jest dla osób starszych i niepełnosprawnych, zamieszkujących na terenie gminy Sosnowiec. Mieszkanie stanowi pomoc dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki. W mieszkaniu przewidziane są miejsca dla 5 mężczyzn.

Wsparcie świadczone w mieszkaniu chronionym obejmuje między innymi pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne, naukę lub utrzymywanie posiadanego poziomu sprawności w zakresie: samoobsługi, samodzielności życiowej, rozwijania kontaktów społecznych, pełnienia ról społecznych, pomoc w przemieszczaniu się, wykonywaniu

czynności niezbędnych w życiu codziennym, realizacji kontaktów społecznych, itp. Mieszkanie chronione ma na celu udzielenie schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, zapewnienie wsparcia w środowisku, usamodzielnienie osób przebywających w mieszkaniu, readaptację i powrót do środowiska lub zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

W 2018 r. z pobytu w mieszkaniu skorzystało 8 osób, a w roku bieżącym 6 osób.

6. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Innym rodzajem placówek świadczącym pomoc osobom niepełnosprawnym są **Warsztaty Terapii Zajęciowej**. W Sosnowcu funkcjonują 2 takie placówki uczęszcza do nich łącznie 98 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Są to:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzane przez Fundację im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55, w których uczestniczą 43 osoby. Niepełnosprawni mogą korzystać z zajęć w pracowniach: plastycznej, informatyczno-technicznej, rycyngowej, aktywizacji zawodowej, gospodarstwa domowego, krawiecko-hafciarskiej oraz edukacyjnej,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzane przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy ul. Jodłowej 1, w których uczestniczy 55 osób. Niepełnosprawni mogą korzystać z zajęć w pracowniach: ekologicznej, florystyki i sztuki użytkowej, kulinarnej, muzyczno-teatralnej, plastycznej, rękodzieła artystycznego oraz multimedialnej.

Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej jest współfinansowana w wysokości 90% kosztów uczestnictwa ze środków PFRON, natomiast powiat ponosi 10% kosztów pobytu. Celem działalności warsztatów jest realizacja zadań stwarzających osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia zatrudnienia.

7. Fundację im. Brata Alberta

Świadczenie usług wspierających ma na celu umożliwić lub wspomóc niezależne życie osób niepełnosprawnych, w szczególności **asystę osobistą dla niepełnosprawnych mieszkańców gminy Sosnowiec**, które jest realizowane od 8 maja do 13 grudnia 2019 r. przez **Fundację**

im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55. Usługi świadczone są od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 - 19.00. Łączna liczba świadczonych godzin usług asystenckich ma wynosić co najmniej 1 100 godzin, z zastrzeżeniem co najmniej 100 godzin w miesiącu. Jednorazowa usługa asystencka nie powinna trwać dłużej niż 3 godziny, jednak w uzasadnionych przypadkach możliwe jest wydłużenie czasu jej trwania.

Głównym celem zadania jest świadczenie usług wspierających mających na celu wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie:

- aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- przeciwdziałania wykluczeniu osób z niepełnosprawnościami,
- ułatwień w codziennym funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnościami,
- wsparcia osób z niepełnosprawnościami (pomaganie osobie z niepełnosprawnością w realizacji czynności, które osoba ta mogłaby wykonywać będąc osobą sprawną),
- kompensacji dysfunkcji posiadanych przez osobę z niepełnosprawnością, poprzez zwiększenie wiary we własne siły i możliwości, podnoszenie poziomu motywacji do działania i pełniejszej aktywności osób z niepełnosprawnościami,
- wsparcia osoby z niepełnosprawnością w realizacji jej osobistych zamiarów,
- dążenia do pełniejszej samodzielności w życiu codziennym, w obszarach aktywizacji społecznej, zawodowej oraz edukacji,
- pomocy w miejscu pracy – w przypadku osób zatrudnionych,
- wsparcia w aktywizacji zawodowej,
- ułatwienia osobie z niepełnosprawnością dostępu m.in. do kultury, sportu, rekreacji.

Realizacja tego zadania ma na celu osiągnięcie następujących rezultatów:

- poprawy aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w życiu codziennym,
- poprawy, wzrostu samodzielności osób z niepełnosprawnościami.

Na realizację zadania przeznaczono 30 000 zł.

8. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Kolejną formą wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest prowadzenie zajęć dodatkowych w specjalistycznej placówce wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych na terenie gminy Sosnowiec realizowane jest od 8 maja do 13 grudnia 2019 r. przez **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci** - oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy **ul. Jodłowej 1** dla minimum 25 osób, które są również uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej. Głównym celem

zajęć jest podnoszenie umiejętności i kompetencji społecznych, a także najszersze usamodzielnienie się w zakresie czynności życia codziennego poprzez:

- nabywanie, rozwijanie i utrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami,
- rozwijanie umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z niepełnosprawnościami, wyrównanie ich szans w dążeniu do efektywnego pełnienia ról społecznych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu,
- realizowanie różnych form aktywności uwzględniając indywidualne zainteresowania osób z niepełnosprawnościami,
- kompensację dysfunkcji posiadanych przez osobę z niepełnosprawnością, poprzez zwiększenie wiary we własne siły i możliwości, podnoszenie poziomu motywacji do działania i pełniejszej aktywności osób niepełnosprawnych.

Na realizację zadania przeznaczano 40 000 zł.

9. Mieszkania Zintegrowane

W ramach tworzenia całościowego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością wieloraką, *Instytut Twórczej Integracji wspólnie z miastem*, konsekwentnie od kilku lat tworzy przestrzeń do godnego życia, utrzymania zdrowia i możliwości ich funkcjonowania – realizacji potrzeby aktywności zawodowej, własnego rozwoju.

Mieszkania Zintegrowane, ul. Niwiecka 22/1/3 oraz Chemiczna 2/1 oraz Przejazd 1/2 w Sosnowcu, prowadzone są w ramach dofinansowanego przez Gminę Sosnowiec projektu Bezpieczna Samodzielność.

Kiedy dziecko staje się dorosłe, normalne jest, że wyprowadza się z domu rodzinnego. To samo powinno dotyczyć dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. Dalsze zamieszkiwanie z rodzicami prowadzić może bądź do nadopiekuńczości uniemożliwiającej dalszy rozwój, bądź do zaniechania działań w kierunku dalszego rozwoju. Rodzice zaangażowani przez wiele lat w wychowanie dziecka niepełnosprawnego mają prawo być wypaleni, mogą być chorzy, wreszcie mogą umrzeć. Mieszkanie zintegrowane stanowi innowacyjną metodę realizacji zadań związanych z opieką i aktywizacją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym szczególnie osób niepełnosprawnych intelektualnie, które to osoby wymagają wsparcia w zakresie komunikacji, warunków bytowych i ewentualnych interwencji doraźnych. Projektem objęte są osoby – mieszkańcy Sosnowca, zagrożone marginalizacją, które pozbawione są odpowiedniej opieki lub

wspomagania przez ich rodziny biologiczne czy innych opiekunów wiarygodnie gwarantujących im godne warunki egzystencji. Projektem objęte są również najbliższe rodziny beneficjentów (głównie rodzice), którzy uzyskują pomoc terapeutyczną, polegającą na przygotowaniu do zmiany – opuszczenie domu przez ich dorosłe dzieci.

Utworzenie mieszkania zintegrowanego stanowi innowacyjną metodę realizacji zadań związanych z opieką i aktywizacją osób niepełnosprawnych w stopniu głębszym, wymagających szczególnej troski w zakresie samoobsługi, komunikacji, warunków bytowych i ewentualnych interwencji doraźnych. Ponadto osoby te, w swojej indywidualnej specyfice niepełnosprawności wymagają specjalistycznych form leczenia, aktywizacji i terapii.

Z dokonanego rozpoznania wynika, że w placówkach kształcenia specjalnego oraz opiekuńczych dla osób z głębszą niepełnosprawnością znajduje się ok. 500 osób z terenu miasta Sosnowca. Zaznaczyć należy, że ok. 20 osób opuszcza corocznie system edukacji bez możliwości kontynuacji oraz bez zapewnienia dalszego wsparcia i niezbędnej opieki, dlatego projektem objęte są wyłącznie osoby, które pozbawione są odpowiedniego wspomaganie.

Podstawowym zadaniem projektu jest usługa mieszkania wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom z niepełnosprawnościami przy czym formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne.

Zorganizowanie w środowisku otwartym, miejsca pobytu dla osób niepełnosprawnych, poprawiło w sposób znaczący efektywność oddziaływań rehabilitacyjnych, integracyjnych i aktywizujących. Funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w mieszkaniu zintegrowanym bardzo znacząco wpłynęło na proces rozwoju i funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Jej aktywność społeczna, poszerzona została o poziom bezpośrednich interakcji w zamkniętej grupie zależnej, wzmacniając poziom motywacji oraz autospostrzegania.

Identyfikacja terytorium, miejsce zamieszkania w naturalnym środowisku społecznym, wzbudza w osobie niepełnosprawnej dodatkowe mechanizmy identyfikowania społecznego, tożsamościowe oraz integracyjne. W rehabilitacji osób z ograniczonymi zdolnościami aktywności społecznej, jest to niezmiernie istotny czynnik aktywizujący, który w znacznie mniejszym stopniu występuje w opiece zamkniętej.

Przebywając w mieszkaniu zintegrowanym, osoby niepełnosprawne mają znacznie poszerzone możliwości doświadczania i uczenia się czynności samoobsługowych, higienicznych i społecznych, ze względu na występującą w takich warunkach wzajemną

zależność od wąskiej grupy mieszkańców oraz konieczności utrzymywania podstawowych standardów funkcjonowania w mieszkaniu.

Opieka asystencka pełniona w trakcie pobytu w mieszkaniu jest ukierunkowana i organizowana wyłącznie w zakresie potrzeb tej małej grupy. Pozwala to efektywniej realizować podstawową zasadę indywidualizowania wszelkich oddziaływań, a w szczególności oddziaływań rehabilitacyjnych i integracyjnych.

Oprócz powyżej wymienionych funkcji mieszkanie zintegrowane prowadzone jest również jako usługa mieszkania treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji.

Niezależnie od bezsprzecznych korzyści wynikających dla procesów rehabilitacyjnych i ogólnych warunków życia osób niepełnosprawnych jakie wynikają z realizowania projektu, niewątpliwą korzyścią społeczną jest aspekt integracyjny w środowisku naturalnym - sąsiedzki lokalny i ponadlokalny.

Rozpowszechnienie takiej metody integracji z pewnością wpłynęłoby na obniżenie poziomu sporego dystansu społeczeństwa do niepełnosprawności i osób z niepełnosprawnością.

Prowadzenie mieszkania zintegrowanego, dla osób niepełnosprawnych, powiązanego z siecią rehabilitacji i wsparcia funkcjonującego standardowo w gminie, jest powszechnym zadaniem w Europie zachodniej. Z doświadczeń tamtych samorządów, specjalistów i osób niepełnosprawnych, wynika że jest to forma nie tylko znacznie podnosząca efektywność oddziaływań rehabilitacyjnych i wspomagających, ale przede wszystkim spełniająca elementarne kryteria podmiotowości osób niepełnosprawnych w rozumieniu standardów europejskich.

Mieszkanie ul. Niwecka - pow. 110 m² posiada 4 sypialnie, 2 łazienki oraz pokój dzienny wraz z aneksem kuchennym – jest w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obecnie mieszka w nim 8 osób.

Mieszkanie ul. Chemiczna - 136 m² są to: 3 sypialnie, 2 łazienki, pokój gospodarczy oraz pokój dzienny z kuchnią i jadalnią – w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Obecnie mieszka w nim 8 osób.

Mieszkanie ul. Przejazd 1/2 – 130 m² – 4 sypialnie, 2 łazienki, garderoba, pokój gospodarczy z piecem CO oraz pokój dzienny z aneksem kuchennym. Obecnie mieszka w nim 7 osób.

Istnieje duże zainteresowanie ze strony rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami oraz potrzeba cyklicznego uruchamiania kolejnych mieszkań, dlatego też gmina Sosnowiec złożyła wniosek do MRPiPS o środki na uruchomienie kolejnego mieszkania przy ul. Przejazd 1, który znalazł się na liście rankingowej ministerstwa.

Dodatkowo w naszym mieście uruchomiono w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny) dla osi priorytetowej: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.6. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – mieszkanie chronione treningowe przy ul. Małachowskiego, którego działaniami objęta zostanie grupa 60 osób z niepełnosprawnością intelektualną w cyklach 4-ro miesięcznych w okresie 2 lat. Pierwsza 6-cio osobowa grupa zakończyła swój udział w powyższym projekcie na początku czerwca br.

10. Transport dla osób niepełnosprawnych

Instytut Twórczej Integracji od 2015 r. jest również realizatorem na zlecenie gminy, **usługi transportu osób niepełnosprawnych** z terenu miasta Sosnowca. Usługa ta ma na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez poprawę komunikacji i poruszania się po terenie miasta Sosnowca oraz miast ościennych, poprawę kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym oraz funkcjonowania społecznego, a także usprawnienie funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego korzystających z transportu osób z niepełnosprawnością. Z projektu w latach 2016-2018 skorzystało prawie 300 osób, które łącznie przejechały ponad 100 000 km.

11. Świetlice dla osób z niepełnosprawnością

Dorosłość osób niepełnosprawnych intelektualnie powinna być również interesująca, a ich czas wolny wymaga wypełnienia różnorodnymi zaspokajającymi indywidualne potrzeby formami rekreacji i wypoczynku oraz że to ONI wiedzą najlepiej, czego chcą i potrzebują. Dlatego powinni być wspierani w zabieraniu głosu we własnych sprawach i słuchani, abyśmy mogli uczyć się od nich, jak chcieliby żyć. Niekiedy niedoceniana potrzeba wrażliwości

estetycznej tych osób, potrzeba ekspresji siebie musi być wspierana poprzez zaangażowanie w działalność dziennych centrów aktywności. Dlatego we wrześniu 2018r. w Sosnowcu utworzono dwie *światlice dla 16 osób z niepełnosprawnościami* w tym ze spektrum autyzmu. Beneficjentami projektu są mieszkańcy miasta Sosnowca. Jest to szczególnie wymagająca grupa społeczna ze względu na specyfikę funkcjonowania. Praca z nimi wymaga znajomości podstaw pedagogiki specjalnej i wielkiego serca, cierpliwości, opanowania, zrozumienia tej szczególnej grupy osób. Są to osoby z różnego typu wielokrotnymi dysfunkcjami - od neurologicznych aż po genetyczne. Często poruszają się na wózkach inwalidzkich, mają autyzm, zespół downa, epilepsję oraz inne schorzenia. Na co dzień wymagają wzmożonej opieki i wsparcia. Terapeuci w świetlicy będą starali się zapewnić im na co dzień optymalne warunki do kreatywności, rehabilitacji społecznej, zawodowej, do rozwoju osobistego ale również dbać o równowagę czyli możliwość odpoczynku i relaksu. Dorośli z ONI mają prawo do godnego życia i aktywności - która nadaje mu głęboki sens! W pracach świetlicy brać będą udział wolontariusze, których rola będzie polegała na wspieraniu uczestników zajęć w wykonywaniu zadań związanych z prostymi czynnościami porządkowymi, zawodowymi, domowymi, podczas wszystkich aktywności.

Światlice stanowią metodę aktywizacji i usamodzielniania osób o głębszym stopniu niepełnosprawności intelektualnej, które wymagają wsparcia w zakresie komunikacji, terapii i opieki, ale nie wymagają życia w ich imieniu i za nich. Niepełnosprawność intelektualna to stan, który charakteryzuje się trzema kryteriami: istotnie niższym od przeciętnego poziomem funkcjonowania intelektualnego, osobliwym spędzaniem czasu wolnego, czy troską o zdrowie oraz istotnymi ograniczeniami w funkcjonowaniu przystosowawczym - przynajmniej w zakresie dwu spośród takich sprawności jak: komunikowanie się słowne, porozumiewanie się, samoobsługa, obowiązki domowe, sprawności interpersonalne, kierowanie sobą (samostanowienie), zdolności szkolne, praca aby w miarę samodzielnie, funkcjonować pomimo istniejących ograniczeń wymagane jest wsparcie opiekuna/asystenta.

Zajęcia świetlicowe odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. od 10.00 do 14.00, zapewniając tym samym wytchnienie dla ich rodziców/opiekunów.

12. Zajęcia z dogo, hipo i hydroterapi oraz terapi SI

Od lutego 2012 r. fundacja realizuje w partnerstwie z gminą *zajęcia z dogo, hipo i hydroterapi oraz terapi SI*. Cel główny terapii zakłada poprawę funkcjonowania osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem w sferze społecznej w szczególności

z niepełnosprawnością intelektualną, w tym zaburzeniami psychicznymi oraz dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. Celem projektu jest również poprawa komunikacji i kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym, kształtowanie prawidłowych relacji uczestnika z terapeutą i zwierzęciem - co wpływa na poprawę relacji z otoczeniem społecznym oraz usprawnienie funkcjonowania fizycznego, intelektualnego, poznawczego i emocjonalnego, a także prawidłowe funkcjonowanie najważniejszych systemów sensorycznych (system przedsionkowy, proprioceptywny i dotykowy), które wpływają na pracę pozostałych zmysłów i przyczyniają się do rozwoju napięcia mięśniowego, koordynacji ruchowej, reakcji równoważnych, ruchów oczu, świadomości ciała. Pies i przede wszystkim koń jest nieocenionym źródłem bodźców zapewniających wieloraką stymulację. Bardzo istotnym elementem w usprawnianiu osób niepełnosprawnych jest również Integracja Sensoryczna (SI), rozumiana jako proces, dzięki któremu mózg otrzymując informację ze wszystkich systemów zmysłowych dokonuje ich segregacji, rozpoznania, interpretacji i integracji z wcześniejszymi doświadczeniami. Ponad to powyższe zajęcia powodują poprawę komunikacji w sferze werbalnej i pozawerbalnej, koncentracji i kontaktu uczestników ze światem zewnętrznym. Poprawa koordynacji psychoruchowej uczestników. Kontakt z przyrodą, ruch na świeżym powietrzu, w wodzie oraz aktywność i ćwiczenia ruchowe stymulujące układy zmysłów prowadzące do usprawnienia funkcjonowania fizycznego, intelektualnego, poznawczego i emocjonalnego uczestników.

13. Sosnowieckie Impresje Pływackie

Od kilku lat wspólnie z Miastem Sosnowiec Instytut Twórczej Integracji organizuje *Sosnowieckie Impresje Pływackie*, jednodniowe zawody pływackie dla ok. 100 sportowców, z profesjonalną obsługą techniczną i sędziowską, które jednocześnie są oddziaływaniem motywacyjnym dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością, aby chcieli korzystać z pływania dla własnej rehabilitacji, poprawy bądź utrzymania sprawności albo by walczyć z własnymi ograniczeniami. Zawody powyższe będą miały charakter integracyjny, gdyż rywalizować będą ze sobą zarówno osoby niepełnosprawne, jak i pełnosprawne, dzieci, osoby dorosłe i seniorzy.

Pływanie to dyscyplina sportowa oraz forma aktywności fizycznej, która rozwija mięśnie całego ciała. Pływanie korzystnie wpływa na kręgosłup, kształtuje mięśnie klatki piersiowej oraz redukuje napięcie mięśniowe. Pływanie poprawia ogólny stan zdrowia,

kształtuje mięśnie kręgosłupa, odchudza i daje dużą satysfakcję, a także jest dobrym sposobem na zahartowanie ciała, bo uodparnia nasz organizm na przeziębienia.

W trakcie zawodów wręczane będą medale i puchary wykonane przez rękodzielników pracujących w S3 Sosnowieckiej Spółdzielni Socjalnej. Zawody odbywają się cyklicznie się na różnych pływalniach w Sosnowcu.

14. Klub Seniora przy ul. Modrzejowskiej 42

Do Klubu Seniora uczęszcza ponad 20 mieszkańców Sosnowca. Dla uczestników klubu raz w tygodniu odbywają się dwugodzinne zajęcia prowadzone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy z wolontariuszami. Sposób spędzania wolnego czasu, a także tematyka spotkań dostosowane są do potrzeb uczestników. Dodatkowo seniorzy dwa razy w tygodniu mają prowadzone zajęcia ruchowe z rehabilitantem. W ramach Klubu organizowane są zajęcia edukacyjne, integracyjne, spotkania okazjonalne. Seniorzy biorą również udział w organizowanych przez domy pomocy społecznej oraz ośrodki wsparcia na terenie miasta festynach, piknikach, zabawach karnawałowych czy innych uroczystościach.

Zajęcia w klubie cieszą się dużym zainteresowaniem wśród seniorów, dlatego w 2019r. planuje się zatrudnienie pracownika do klubu oraz powiększenie grupy uczestników. Planuje się również rozszerzenie programu zajęć dla seniorów, dla zainteresowanych proponujemy naukę języka obcego, zajęcia relaksacyjne prowadzone przez psychologa oraz warsztaty rękodzielnicze (tworzenie kartek, stroików oraz ozdób świątecznych, ozdób z papierowej wikliny, robienie kwietnika w technice makramy oraz torby z wełny).

15. Rada Seniorów Miasta Sosnowca

W celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące lokalnej społeczności została utworzona Sosnowiecka Rada Seniorów. Rada jest organem o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym organów Miasta Sosnowca. Podejmuje działania w celu integracji sosnowieckiego środowiska osób starszych oraz wzmocnienia udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Sosnowca.

Rada Seniorów w Sosnowcu funkcjonuje w mieście już od 2014 roku. Pierwsza kadencja rady funkcjonowała 1 rok i liczyła 36 członków, kolejna rada została powołana Uchwałą Nr 155/XIV/2015 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 25 czerwca 2015r. na 2 lata, składała się z 20 członków. Aktualna Rada Seniorów wybrana na 3 letnią kadencję i liczy

21 członków. Została powołana uchwałą Rady Miejskiej w Sosnowcu Nr 618/XLVIII/2017 w sprawie zmiany Statutu Rady Seniorów Miasta Sosnowca w dniu 31 maja 2017r.

Rada Seniorów jest reprezentacją środowiska seniorów i jako organ doradczy ma wpływ na politykę lokalną, podejmuje też ważne inicjatywy pozwalające wykorzystać potencjał intelektualny i doświadczenie życiowe seniorów.

W skład Rady wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, których przedmiot działalności obejmuje problematykę senioralną jak również kandydatów niezrzeszonych, którzy legitymowali się co najmniej 15 osobowym poparciem lub mieli poparcie od w/w podmiotów.

Rada ma swoich przedstawicieli prawie w każdej dzielnicy Miasta, co zostało zobrazowane w poniższej tabeli

Lp.	Dzielnica Sosnowca	Liczba Radnych
1	Centrum	8
2	Sielec	1
3	Pogoń	2
4	Stary Sosnowiec	3
5	Zagórze	2
6	Klimontów	2
7	Dańdówka	1
8	Niwka	2

Wracając do oceny funkcjonowania Rady Seniorów zaznaczyć należy, że Radni licznie uczestniczą w konferencjach, warsztatach oraz innych imprezach zarówno dla seniorów, a także międzypokoleniowych, organizowanych przez różne instytucje i placówki zewnętrzne. Chętnie biorą udział w imprezach organizowanych przez Miasto, promując swoją działalność. Od 3 lat wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej organizują dużą miejską imprezę Sosnowieckie Dni Seniora (w tym roku impreza odbędzie się 7 i 8 września). Przedstawiciele Rady Seniorów również uczestniczą w sesjach oraz posiedzeniach Komisji Stałych Rady Miasta.

Radni Sosnowieckiej Rady Seniorów bardzo chętnie włączyli się w projekt ClairCity. Celem projektu było i jest zbadanie związków pomiędzy zachowaniem mieszkańców,

a jakością powietrza i ich zdrowiem. Chodzi także o zaangażowanie i podniesienie świadomości mieszkańców na temat tych zagadnień. Projekt zakładał także stworzenie innowacyjnych narzędzi (m.in. gra internetowa, aplikacja na smartfony) ułatwiających mieszkańcom zrozumienie związków pomiędzy ich zachowaniem w codziennym życiu a jakością powietrza w ich mieście oraz ich zdrowiem. Dwójka Radnych nagrała filmiki, które zostały opublikowane na kanale you tube.

Rada Seniorów konsultuje ważne dla seniorów projekty dokumentów, doradza oraz proponuje ciekawe i potrzebne inicjatywy. W tym miejscu zaznaczyć należy, że w roku 2017 to właśnie z inicjatywy rady opracowany został „*Informator dla Seniora*” zawierający kompendium wiedzy potrzebnej seniorowi. Obecnie jest on aktualizowany. Członkowie Rady czynnie włączyli się w tworzenie dokumentu jakim jest „*Polityka Senioralna w Sosnowcu*”.

Podkreślić należy, iż swoje obowiązki radni Sosnowieckiej Rady Seniorów wykonują społecznie, niejednokrotnie pokrywając koszty podróży na konferencje z własnych środków finansowych. Uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach i spotkaniach Rad Seniorów pozwoliło na nawiązanie kontaktów z Radami Seniorów w całej Polsce oraz zacieśnienie współpracy z Radami z miast ościennych. Oprócz powyższego organizowane są spotkania seniorów Miasta Sosnowca, pogadanki, wystawy malarstwa i fotografii sosnowieckich seniorów jak również spotkania z młodzieżą w ramach wymiany międzypokoleniowej. Rada Seniorów ściśle współpracuje z Wydziałami Urzędu Miejskiego w Sosnowcu (Wydziałem Polityki Społecznej, Wydziałem Edukacji, Wydziałem Zdrowia, Wydziałem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydziałem Kultury) jak również z jednostkami organizacyjnymi miasta, organizacjami pozarządowymi, uniwersytetami trzeciego wieku, klubami seniorów oraz innymi.

Obecnie Rada Seniorów ma swoją siedzibę w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Modrzejowskiej 42. Niezmiernie ważny jest bieżący kontakt z mieszkańcami Sosnowca. W tym celu radni ustalili stałe dyżury 4 razy w tygodniu: **poniedziałek** w godz. od 11.00 do 13.00, **wtorek i czwartek** w godz. od 11.00 o 12.00, **środa** od godz. 16.00 do 17.00.

Informacje o podejmowanych inicjatywach, działaniach Rady ukazują się w Kurierze Miejskim, jak również na stronie www.senior60.sosnowiec.pl.

Do głównych celów Rady Seniorów należy:

- 1) zapobieganie marginalizacji osób starszych i ich problemów,
- 2) przełamywanie stereotypów na temat seniorów i starości,

- 3) wspieranie wszelkich aktywności ludzi starszych,
- 4) profilaktyka i promocja zdrowia seniorów,
- 5) promowanie prawidłowej opieki nad osobami starszymi,
- 6) budowanie autorytetu osób będących w podeszłym wieku w społeczności lokalnej oraz ich pozytywnego społecznego wizerunku,
- 7) rozwój form wypoczynku oraz dostęp do edukacji i kultury,
- 8) monitorowanie i raportowanie o standardach warunków socjalnych seniorów.

Rada Seniorów realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- 1) występowanie do organów Gminy Sosnowiec z wnioskami w obszarach działań Rady Seniorów, mającymi na celu podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,
- 2) opiniowanie przedłożonych przez Radę Miejską projektów uchwał,
- 3) przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań na rzecz Miasta Sosnowca w obszarach działań Rady Seniorów,
- 4) inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Miasta Sosnowca ze środowiskiem seniorów,
- 5) współpracę z podmiotami, bez względu na ich formę organizacyjną, które działają na rzecz osób starszych.

Zaznaczyć należy, że członkowie zasiadający w zarządzie Sosnowieckiej Rady Seniorów zostali wybrani do pełnienia znaczących funkcji na rzecz seniorów na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym.

Pani Halina Zwaniicka – Zastępca Przewodniczącego Rady Seniorów Miasta Sosnowca została wybrana Wiceprezesem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia o Współpracy Rad Seniorów

Pan Jerzy Karpiński – Przewodniczący Rady Seniorów Miasta Sosnowca został zastępcą przewodniczącej Metropolitalnego zespołu ds. polityki senioralnej.

Pani Grażyna Bialik – członek Rady Seniorów Miasta Sosnowca weszła w skład Śląskiej Rady ds. Seniorów II kadencji.

Rada Seniorów Miasta Sosnowca również podjęła działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w mieście.

Członkowie Rady często spotykają się z mieszkańcami domów pomocy społecznej, ŚDS-ów, hospicjum, WTZ-ów. Radni są zapraszani na spotkania, imprezy jak również sami z własnej inicjatywy i woli odwiedzają osoby, które przebywają w w/w placówkach. Mają wtedy okazję poznać warunki bytowe osób przebywających w placówkach jak również porozmawiać, wysłuchać. Jest to również bardzo ważny element integracji zarówno dla Radnych Rady Seniorów Miasta Sosnowca oraz podopiecznych ośrodków.

Ważnym aspektem jakim zajmuje się Rada Seniorów jest rehabilitacja, która w wielu przypadkach może zapobiec rozwojowi niepełnosprawności. W obecnej sytuacji dostęp do niej jest bardzo utrudniony. Czas oczekiwania na zabiegi rehabilitacyjne refundowane przez NFZ wynosi od kilku miesięcy do roku. W okresie tym zachodzą bardzo często procesy nieodwracalne i podjęcie rehabilitacji nie daje pożądanego rezultatu. Korzystanie natomiast z prywatnych gabinetów rehabilitacyjnych w wielu przypadkach, może nawet z krótszym okresem oczekiwania jest nie możliwe ze względów finansowych. Problem ten był przedmiotem sesji Rady Seniorów na którą zostali zaproszeni przedstawiciele instytucji publicznych, Radni, Posłowie zajmujący się problematyką zdrowia.

Rada Seniorów czynnie współpracuje z Klubami Seniora działającymi na terenie miasta Sosnowca, m.in. z:

- Klubem Seniora "Bakcyl";
- Klubem Seniora "Bios";
- Klubem Seniora "Rudna";
- Klubem Seniora "Ziemowit";
- Klubem Seniora "Kalinówka";
- Klubem Seniora przy MDK Kazimierz Górniczy,
- Klubami Seniora przy MBP (9 filii);
- Klubem 13 Muz;
- Klubem Seniora przy Stowarzyszeniu Rozwoju Środuli oraz
- Klubem Seniora mieszczący się przy ul. Modrzejowskiej 42.

PODSUMOWANIE

Zaprezentowane w materiale rodzaje działań nie wyczerpują zasobu podejmowanych inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnością, lecz ukazują jedynie kierunki dążeń mających na celu niwelację ich ograniczeń. Nowe spojrzenie na problemy ludzi dotkniętych niepełnosprawnością nakazuje, by traktować ich jako osoby z konkretnymi potrzebami, a nie anonimowych pacjentów lub klientów domagających się pomocy. Stąd rośnie znaczenie inicjatyw niesformalizowanych, komplementarnych wobec działań zinstytucjonalizowanych, pozwalających na większą aktywność osób z niepełnosprawnością w przebiegu procesu terapeutycznego, gdyż oprócz uzyskanej pomocy i wsparcia same pomagają innym, czując się przez to bardziej potrzebne i wartościowe.

KIEROWNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

mgr Sabina Stanek